

OXFAM IBIS PARLAMENTARISK REVISOR

Marianne Victor Hansen, Årsrapport 2018

BAGGRUND

Det er den parlamentariske revisors opgave at vurdere Oxfam IBIS' økonomi. Både om økonomien samlet set hænger sammen, er robust og om der er de nødvendige procedurer og forvaltning heraf, og især om de demokratisk valgte organer kan løfte deres rolle ift. økonomien. Dels at vurdere økonomien med politiske briller, m.a.o. på baggrund af organisationens vision, målsætninger og strategier. I mine øjne skal den parlamentariske revisor – der i andre organisationer hedder kritisk revisor – være advokat for medlemmerne og for Oxfam IBIS' formål (de fattige målgrupper). Den parlamentariske revisor er ikke en del af hverken bestyrelsen, forretningsudvalget (Herfra FU) eller ledelsen, men derimod en uafhængig instans. Den parlamentariske revisor skal altså finde hårene i suppen og komme med anvisninger på hvordan de undgås i fremtiden, fremfor at bruge plads og til på at rose alt det positive og derfor fremstår rapporten ofte mere kritisk end der samlet set er grund til.

Rapporten tilstræber at præsentere prioriterede refleksioner og identifikation af udvalgte områder hvor der er behov for opfølgning fra det kommende FU. Den komplementerer og tilstræber at undgå gentagelser af årsrapporten, så læses bedst sammen med denne ☺. For eksempel er Oxfam GBs sex-sag velbehandlet andre steder og jeg har intet yderligere at tilføje, bortset fra ros for en ansvarlig og konstruktiv tilgang fra Oxfam IBIS. Det samme gælder den økonomiske forvaltning, håndtering af kontakten med Danida og en lang række andre områder som er klaret professionelt i årets løb.

Dette bliver min sidste rapport som parlamentarisk revisor for Oxfam IBIS (i denne omgang). Med ny ledelse, ny strategi, mere fokus på humanitær bistand og en næsten afsluttet transition ind i Oxfam er det et naturligt tidspunkt at give stafetten videre. En ny person på posten med solid erfaring fra andre organisationer, der er danske afdeling af større international organisation/konføderation vil kunne bidrage med kvalificerede bud på hvordan næste skridt i transitionen skal ske.

Jeg har løbende peget på behovet for en klarere strategi for hvordan Oxfam IBIS' økonomisk fungerer i Oxfam. Det er muligt at der i praksis er en god balance mellem et fokus på kontrol med egne midler og fokus på mere langsigtet at sikre en generel kapacitetsopbygning af Oxfam's økonomiske forvaltning ude. For nuværende er Oxfam IBIS' største udfordring at sikre implementering og forbrug af overførte projektmidler, hvor både procedurer og generel svag kapacitet i Oxfam-systemet forsinker projekter.. Den udfordring skal løses senest i 2019 og kræver en fælles indsats i hele den internationale organisation, hvori Oxfam IBIS må presse på.

Jeg vil anbefale at den parlamentariske revisor i kommende periode tager på den vedtægtsbestemte "besøgsrejse" med økonomi-chefen når denne har dialog med Oxfam International om økonomi-styring, administrativ forvaltning og kapacitetsopbygning af Oxfam's landekontorer. Opgaven som parlamentarisk revisor for Oxfam IBIS kræver et godt kendskab til Oxfam Internationals økonomi-forvaltning og styring, samt et åbent og godt samarbejde med økonomichefen. En besøgsrejse kort efter GF vil kunne fremme begge dele.

OXFAM IBIS' ØKONOMI 2017

Der er mange positive tendenser i Oxfam IBIS' økonomi sammenlignet med de foregående år og nogle mindre positive.

Regnskabet for 2017/2018, som altså dækker 15 måneder, viser en samlet omsætning på 336,9 mio. kr. hvilket er lidt højere end det foregående år, når der tages højde for forskellen på 12 og 15

måneders regnskab. Det dækker over en stigning i bevilling fra Danida (fra rammebevilling til humanitær bevilling og strategisk partnerskab) og en nedgang i indtægter fra "øvrige institutionelle donorer" og "private indsamlede midler". Sidstnævnte er faldet fra 1.09 mio. kr. i 2016 til 479.918 kr. i de 15 måneder, hvilket især skyldes at Danmarksindsamlingens resultat blev mindre og Oxfam IBIS' andel heri ligeså. Samtidig er det med midler fra Oxfam International til at investere i at øge fundraising fra private medlemmer lykkedes at øge indtægterne. Det er nødvendigt at være særlig opmærksom på indsamlede midler, som er nødvendige for at opfylde Danidas krav til eget bidrag. Nedgangen i indtægter fra andre institutionelle donorer er ikke alarmerende og der er nye donorer og indtægter i pipelinen. Frie midler er en af Oxfam IBIS' største udfordringer. Den begrænsede egenkapital gør at vi ikke har mange ressourcer til egne tiltag.

Årets resultat på 2,5 mio. kr. er tilfredsstillende og bidrager til genopbygningen af egenkapitalen, der inklusiv en reserveret buffer på 1,27 mio. når op på 6 mio. kr.. Det er i overensstemmelse med strategien om en genopbygning til 2014-niveau (hvor egenkapitalen var på knap 13 mio. kr.), således at egenkapitalen kommer til at udgøre cirka 5% af omsætningen fra 2021/2022 regnskabet. Det vurderes fornuftigt at afsætte en buffer, da et større beløb udestår hos de lokale Oxfam-kontorer efter lukningen af Ibis-landekontorerne og der kan opstå tvister herom.

OPFØLGNING PÅ ØKONOMISTYRING

Det er mit overordnede vurdering at der først og vigtigst er styr på og overblik over økonomien og problemer og udfordringer identificeres og behandles. FU er langt bedre informeret med jævnlige overskuelige og forståelige opdateringer via økonomiretskabet 'Flash'. FU tager sin overvågende rolle seriøst, indgår generelt kvalificeret i drøftelserne af økonomien og træffer beslutninger. Et ½-dags-møde med grundig gennemgang af Oxfam IBIS' økonomi har højnet niveauet. Jeg vil fortsat anbefale at (det nye) FU gennemfører endnu et seminar hvor også en ekstern fx revisor med erfaring fra NGO-sektoren udpeger hvilke områder FU især skal overvåge og være kritisk overfor. Der er stadig enkelte tilfælde hvor materialet, såsom årsregnskab først præsenteres på FU-mødet og det bør fortsat tilstræbes at dette undgås. Sidste års anbefaling om at overveje en selv-evaluering af FU får lov at stå:

- det overvejes at afprøve den type bestyrelseevaluering som fx pensionskasser med folkevalgte repræsentanter i bestyrelsen gennemfører mhp. at sikre den nødvendige viden og kompetencer er tilstede samlet set i et FU.

NY STRUKTUR, PERSONALEBEHOV OG UDGIFTERNE HERTIL

Der er gennemført en ny struktur på Oxfam IBIS' sekretariat i København. Det er endnu for tidligt at vurdere effekten heraf. Jeg har heller ikke været i stand til at vurdere omkostningerne ved den nye organisations- og ledelsesstruktur, men vil anbefale at min efterfølger og FU følger op på dette. Også når der ansættes ny generalsekretær som måske igen ændrer på strukturen.

I sidste års rapport problematiserede jeg stigningen i antallet af ansatte på HO København, der skal holde øje med programmerne ude, fordi der ikke samtidig er en klar langsigtet strategi for hvordan Oxfam IBIS øger og styrker kapaciteten til dette på Oxfam's udekontorer. Det mener jeg fortsat der er behov for at overveje og eksplicit fastlægge strategi for, selvom det fremføres at nye Danida-procedurer tydeliggør andelen af Technical Assistance og at denne kun udgør 20% af Oxfam IBIS' projekt-portefølje og dette ligger pænt midt i feltet af danske NGO'er. I hvilket omfang det er en medarbejderstab i København der monitorerer hhv. yder faglig støtte til samarbejdspartnere, hvilket som bekendt er omkostnings- og CO²-tungt eller Oxfam IBIS bidrager til på lang sigt at løfte niveauet gennem at udvikle og styrke kapaciteten i Oxfam og på Oxfam kontorer i Syd kan med fordel overvejes og beskrives i en strategi.

Marianne Victor Hansen, 18. september 2018